

Onderwerp: Reactie consultatie versie Interimwet Vee dichte gebieden

Staatssecretaris van het Ministerie
van Economische Zaken

Uw kenmerk

Datum 18-05-2017

Betreft Reactie consultatie

Uwe Excellentie Dhr. Van Dam
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Hooggeachte heer Van Dam,

Middels dit schrijven wil ik reageren op de consultatieversie van de Interimwet vee dichte gebieden (hierna Interimwet).

De Interimwet geeft beperkingen voor mijn bedrijfsvoering. Hieronder licht ik mijn reactie toe.

Uitgangspunt

Het uitgangspunt van de wet is de provincies bevoegdheden te geven om voor gebieden grenzen te stellen aan de omvang van de veehouderij. Deze aanpak kan binnen provincies per regio verschillend zijn. De regering heeft dit voorstel opgesteld met als doel dat het leefklimaat voor de bewoners van vee dichte gebieden kan worden verbeterd. Dit uitgangspunt, het bieden van een gezonde leefomgeving, staat voor mij evenmin ter discussie. De volksgezondheid is van groot belang. Dit neemt niet weg dat het startpunt van de Interimwet in mijn ogen verkeerd is. Er wordt namelijk gesteld dat de milieudruk in vee dichte gebieden onverminderd hoog is en dat dit leidt tot overlast voor de bewoners in deze gebieden.

Ik vraag me af wat u verstaat onder een "onverminderd hoge milieudruk". In de afgelopen jaren is er immers structureel juist sprake van een afname van de milieudruk van de veehouderijsector. De geurbelasting, de emissie van ammoniak en van fijnstof zijn allemaal verminderd ten opzichte van de voorliggende jaren. Deze trend zal ook de komende jaren nog aanhouden. Kortom, er is geen sprake van een blijvend hoge milieudruk. Als gevolg van de reeds ingezette afname van de milieudruk zullen eventuele nadelige gezondheidseffecten verder verminderen.

De genoemde afname is tot stand gekomen als gevolg van onder andere het Actieplan Ammoniak, het Besluit emissiearme huisvesting, het Programma Aanpak Stikstof en de provinciale en gemeentelijke verordeningen. Al deze maatregelen hebben de veehouderijen verplicht te investeren in emissiereducerende technieken. Hierbij zijn vooral in de provinciale en gemeentelijke verordeningen de normen voor geur en fijnstof bovenwettelijk aangescherpt ten opzichte van de landelijke wettelijke kaders. Daarnaast zijn ook grenzen gesteld aan de omvang van bouwblokken, en daarmee indirect aan de maximale omvang van een veehouderij. Het invoeren van de wet is in die zin niet noodzakelijk, er zijn reeds meer dan genoeg middelen om de omvang van de veehouderijen te sturen, ook op gebiedsniveau.

Stand Stil

Bij bedrijfsontwikkeling nemen de emissies - en daarmee de milieubelasting - af door het toepassen van eerder genoemde reducerende technieken. Bedrijven kunnen immers alleen economisch verantwoord investeren in deze technieken, als er een tegenprestatie tegenover staat, zoals een hogere opbrengst, lagere kosten of een hogere omzet (schaalvergroting). Het vastleggen van het maximaal te houden aantal dieren in een gebied, het aantal bedrijven of het aantal dieren per bedrijf zorgt op zichzelf niet voor een afname van de milieudruk. In tegendeel: het remt investeringen in emissiereducerende technieken juist. Immers, indien een bedrijf het toegestane aantal dieren reeds heeft of indien er nog slechts beperkte ontwikkelingsruimte is, zal er niet geïnvesteerd worden en sprake zijn van een stand stil. Er is voor bedrijven dan geen enkele stimulans om te ontwikkelen, en dus bestaande – minder omgevingsvriendelijke - stallen aan te passen.

Hoe dan wel?

Overheden zouden er beter aan doen het voor bedrijven gemakkelijker en aantrekkelijker te maken om te investeren in de nieuwste en beste technieken om emissies van geur, ammoniak en stof tegen te gaan, waarbij er ruimte is voor een verdere ontwikkeling van het bedrijf. Zeker omdat uitbreiden van een bedrijf in dieraantallen, gepaard gaat met een investering in dierrechten. Deze rechten zijn veelal afkomstig van bedrijven die nog niet geïnvesteerd hebben in emissiereducerende technieken. Het zijn vaak deze verouderde bedrijven die de grootste bijdrage geven in de ervaren overlast en gezondheidsrisico's. Juist door de ontwikkelingsruimte te bieden neemt de milieudruk af.

In de toelichting op de wet geeft u aan hiervan het belang te zien, maar vervolgens wordt dit in de wet vrijgelaten aan de provincies. Dit zal er in de praktijk toe leiden dat de noodzakelijke ruimte niet geboden wordt en de doelstelling van de wet niet behaald wordt. Mocht u de wet toch invoeren, dan verzoeken ik u deze ontwikkelingsruimte verplicht te stellen.

Wat ik verder opvallend vind is dat u ervoor gekozen heeft de beoordelingskaders over wat een overbelaste situatie is aan de provincies over te laten en u hier geen enkele begrenzing aan stelt. Dit leidt er toe dat er tussen provincies grote verschillen ontstaan. Dit terwijl het gaat om het beschermen van de inwoners. Een dergelijk belang zou daarom landelijk geregeld moeten worden, waarbij ook andere sectoren dan uitsluitend de veehouderij worden betrokken (bijvoorbeeld verkeer en industrie). Immers, deze veroorzaken ook overlast die in uw Interimwet niet wordt weggenomen. Hiermee wordt ook voorkomen dat de concurrentie tussen veehouderijen in verschillende provincies verder wordt vergroot. Laat staan die tussen landen, wat zal leiden tot een economische teruggang in de gehele sector.

Tot slot heeft u in de wet een passage opgenomen ten aanzien van de nadeelcompensatie. De invulling en beoordeling hiervan laat u over aan Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie. Ik zou graag zien dat u deze regeling op grond van het gelijkheidsbeginsel vooraf regelt en van toepassing verklaart voor geheel Nederland. Dit geeft voor de betrokken veehouderijen duidelijkheid en maakt dat de nadeelcompensatie voor iedere veehouderij gelijk is. Het moet niet zo zijn dat een veehouderij in Noord-Brabant niets krijgt, terwijl een veehouderij in Zuid-Holland een goede vergoeding krijgt.

Conclusie

Concluderend verzoek ik u de Interimwet vee dichte gebieden, niet in werking te laten treden, dan wel aangepast met de inachtneming van het bovenstaande.

Met vriendelijke groeten.

FPM van den Berk,
Nergena 28
5282 JE Boxtel